

דבורה [ג] – קום כי זה היום

(1) שופטים פרק ד, ו-טז

(ו) ותשלח ותקרא לברק בן אבינו עם מקדש נפתלי ות' אמר אליו ה' אל ה' ישאל לך ומשכת ביהר תבור ולקחת עמך עשרת אלפים איש מבני נפתלי ומבני זבלון: (ז) ומשכתי אליך אל נחל קישון את סיסרא שר צבא יבין ואת רכבו ואת המונו ונתתיהו בידך: (ח) וי' אמר אליה ברק אם תלכי עמי והלקתי ואם ל' א תלכי עמי ל' א אלך: (ט) ות' אמר ה' לך אלך עמך אפס כי ל' א תהיה תפארתך על הדבך אשר אתה הולך כי ביד אשר ימכר ה' את סיסרא ותקם דבורה ותלך עם ברק קדשה: (י) ויזעק ברק את זבולן ואת נפתלי קדשה ויעל ברגליו עשרת אלפי איש ותעל עמו דבורה: (יא) ותקבר הקיני בפרך מקונו מבני ח' ב ח' מן מ' שה ונט' אהלו עד אלון בצענים בצעננים אשר את קדש: (יב) ויגדו לסיסרא כי עלה ברק בן אבינו עם הר תבור: (יג) ויזעק סיסרא את כל רכבו תשע מאות רכב ברזל ואת כל העם אשר אתו מחרשת הגוים אל נחל קישון: (יד) ות' אמר דב' רה אל ברק קום כי זה היום אשר נתן ה' את סיסרא בידך ה' א ה' יצא לפניך ויכרד ברק מהר תבור ועשרת אלפים איש אחריו: (טו) ויהם ה' את סיסרא ואת כל הרכב ואת כל המהנה לפי חרב לפני ברק ויכרד סיסרא מעל המרכבה וינס ברגליו: (טז) ויברק כדף אחריו הרכב ואחריו המהנה עד ח' ושת הגוים ויפ' ל כל מהנה סיסרא לפי חרב ל' א גשאר עד אהד:

1 א) מפרשים על אתר

תרגום יונתן שופטים פרק ד פסוק יד

(יד) ואמרת דבורה לברק קום ארי דיו יומא דמסר יי' ית סיסרא בידך הלא מלאכא דיי' נפק לאצלקא קדמך ויגחת ברק מטיכא דתבור ועסרא אלפין גבךא בתרוהי:

מלבי"ם שופטים פרק ד פסוק יד

קום כי זה היום. ולא תמתין על יום אחר כי כבר יצא ה' לפניך, וכבר התחיל להכות בו הללים:

(2) קדמוניות היהודים ליוסף בן מתתיהו ספר חמישי

ודבורה קראה לברק וצוותה אותו לבחור עשרת אלפים אנשים צעירים ולעלות על האויבים. מספר, כזה יספיק שכן כך הודיע אלוקים... ופקדו עשרת אלפים איש וחנו על יד הר תבור... וכשנבהלו ישראל וברק מפני המון האויבים והחליטו להיסוג לאחור עצרה דבורה בעדם וציוותה לערוך את הקרב בו ביום כי להם הנצחון והאלוקים יהיה בעוזריהם וכשהגיעו לידי קרב התחוללה סערה גדולה עם גשמי עז וברד ורוח השיבה להם לכנענים את הגשם בפניהם והאפילה על עיניהם עד שקשתותיהם ומקלעותיהם לא היו להם לתועלת. ונטלו [ישראל] אומץ מתוך מחשבתם על עזרת אלוקים והתפרצו לתוך מערכות האויבים והרגו מהם רבים. חלק מהם נפל בידי ישראל וחלק במבוכה שהטילו עליהם פרשיהם הם באופן שרבים מהם מצאו את מותם תחת המרכבות.

(3) שמות פרק יד, כד-כח

(כד) ויהי באשמ' כות' הב' קר וישקף ה' אל מהנה מצרים בעמוד אש וענן ויהם את מהנה מצרים: (כה) ויסר את א' פן מרכב תיו וינהגהו בכבדת וי' אמר מצרים אנוסה מפני ישראל כי ה' גלחם להם במצרים: פ (כו) וי' אמר ה' אל מ' שה גטה את ידך על הים וישבו המים על מצרים על רכבו ועל פרשיו: (כז) ונט' מ' שה את ידו על הים וישב הים לפניו ב' קר לאיתנו ומצרים נסים לקראתו וינער ה' את מצרים בתוך הים: (כח) וישבו המים ויפסו את הרכב ואת הפרשים לכל' חיל פרעה הבאים אחריהם בים ל' א גשאר בהם עד אהד:

(4) שכל טוב (בובר) שמות פרשת בשלח פרק יד סימן כד

ולפי שקרקע הים כבר נעשה יבשה לפני ישראל, חזרה ונעשית טיט, מכח לחלוחית עמוד הענן, ומכח חום עמוד האש היה הטיט מתרחת וטלפות רגלי סוסי פרעה משממטות, וכן את מוצא במלחמות הכוכבים עם סיסרא, שנאמר אז הלמו עקבי טוס מדהרות דהרות אביריו (שופטים ה כב):

(5) תרגום יונתן שמות פרשת בשלח פרק יד פסוק כד

(כד) ויהוה במטרת צפרא בעידנא דאתיין חילי מרומא לשבחה ואודיק יי' ברגוז עלוי משריתהון דמצראי בעמונדא דאישתא למירמי עליהון גימריין דאישא ובעמונדא דעננא למרמא עליהון ברדיו ושעמם ית משרתיית מצראי:

(6) שמואל ב פרק כב, יד-יז

(יז) ורעם מן שמים ה' וצליון יתו קולו: (טו) וישלח חצים ופיצים ברק ויהמם ויהם: (טז) ויכאו אפקי ים יגלו מ' סדות תבל בגערת ה' מנשמת רוח אפי: (יז) ישלח מרומם יקחני ומשני ממים רבים: